

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2016» атты
XI Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XI Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2016»

PROCEEDINGS
of the XI International Scientific Conference
for students and young scholars
«SCIENCE AND EDUCATION - 2016»

2016 жыл 14 сәуір
Астана

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2016»
атты XI Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XI Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2016»**

**PROCEEDINGS
of the XI International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2016»**

2016 жыл 14 сәуір

Астана

ӘӨЖ 001:37(063)

КБЖ 72:74

F 96

F96 «Ғылым және білім – 2016» атты студенттер мен жас ғалымдардың XI Халық. ғыл. конф. = XI Межд. науч. конф. студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2016» = The XI International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2016» . – Астана: <http://www.enu.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2016. – .... б. (қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-764-4

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

ӘӨЖ 001:37(063)

КБЖ 72:74

ISBN 978-9965-31-764-4

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2016

негіздерді дәлме-дәл айқындау және өтемақыны, келтірілген залалды төлеу тәртібін анықтау;
- Қазақстан Республикасының жер заңнамасын жетілдіру бойынша ұсыныстар мен кеңестер дайындау, шет мемлекеттердің тәжірибесін қарастыру.

Мақала бойынша нақты ұсыныстар:

- «мемлекет мұқтажы» сөзін «мемлекет және қоғам мұқтажы үшін» сөзімен ауыстырғанды дұрыс;

- тараптар арасында ішінара келісім рәсімін жасауды бекіту;

- «меншік иесіне азаматтық-құқықтық мәміле бойынша немесе сот шешімі бойынша өткен, мемлекет мұқтаждығы үшін иеліктен шығарылатын жер учаскесінің құны азаматтық-құқықтық шартта немесе сот шешімінде көрсетілген, бірақ нарықтық құнынан аспайтын мөлшерде айқындалады», - деген заң нормасын қолданыстан алып тастау;

- жер учаскесін мәжбүрлеп иеліктен шығарудағы көздеген мақсатына жету үшін және көп уақытты қамтамасыз етілу деңгейінде кепілдік беру;

- алып қойылған мақсат бойынша белгілі бір мерзім ішінде жер учаскесі пайдаланылмаған ретте жер учаскесін бұрынғы меншік иесіне қайтарып беру;

- Қазақстан Республикасында арнайы мамандандырылған жер соттарын құру.

Қорытындылай келе, Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасында меншік құқықтары мен шарттық міндеттемелердің қорғалуын күшейтуді талап етеді. Жер дауларына қатысушыларды соттық қорғалудың нәтижелілігін көтеру мақсатында, жер заңнамасын жетілдіру, жер қатынастары саласындағы жариялылық және жеке мүдделерді бөлетін нақты құқықтық критерийлерді белгілеу, жер қатынастары субъектілері, жердің жағдайы және олардың құқықтық режимі жөнінде ақпараттық қолжетімділікті қалыптастыру қажет.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. 2014 жылғы 17 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә.Назарбаевтың «Қазақстан жолы – 2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» Қазақстан халқына Жолдауы: Қазақстан Республикасының Президентінің ресми сайты – [http://www.akorda.kz/kz/page/page_215751_kazakstan-respublikasynyn-prezidenti-n-a-nazarbaevtyn-kazakstan-khalkyna-zholdauy-2014-zhylhy-17-kantar_\(2015_j.28_mamyр\).](http://www.akorda.kz/kz/page/page_215751_kazakstan-respublikasynyn-prezidenti-n-a-nazarbaevtyn-kazakstan-khalkyna-zholdauy-2014-zhylhy-17-kantar_(2015_j.28_mamyр).)

2. Ұлт жоспары - Н.Назарбаевтың бес институционалдық реформасын жүзеге асырудың 100 қадамы, «100 нақты қадам, баршаға арналған қазіргі заманғы мемлекет» – [http://www.inform.kz/kaz/article/2777949_\(2015_j.28_mamyр\).](http://www.inform.kz/kaz/article/2777949_(2015_j.28_mamyр).)

3. Қазақстан Республикасының Конституциясы, 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданған. – [http://adilet.zan.kz/kaz/docs/K950001000_\(2015_j.20_nauryз\).](http://adilet.zan.kz/kaz/docs/K950001000_(2015_j.20_nauryз).)

4. Хаджиев А.Х. Земельное право Республики Казахстан (Общая часть). Учебное пособие. Алматы: Юрист, 2002. - 376 б.

5. Умирзаков П.К. Қазақстан Республикасында жерді мемлекеттік мұқтаждық үшін алып қою (сатып алуды) құқықтық реттеу: з.ғ.к. дәрежесін алу үшін дайындалған автореферат. – Алматы, 2008. – 25 б.

УДК 341.229

МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО ГОСУДАРСТВ В ИССЛЕДОВАНИИ И ИСПОЛЬЗОВАНИИ КОСМИЧЕСКОГО ПРОСТРАНСТВА

Карибаева Жібек Әбуталипқызы

karibaeva.zhibek@mail.ru

студент 2 курса юридического факультета
ЕНУ им. Л. Н. Гумилева, Астана, Казахстан
Научный руководитель – Куликпаева М.Ж.

5222

Согласно Декларации о международном сотрудничестве в исследовании и использовании космического пространства на благо и в интересах всех государств, с особым учетом потребностей развивающихся стран - 1996 года, под «международным сотрудничеством в исследовании и использовании космического пространства в мирных целях» понимается осуществление в соответствии с положениями международного права, [Устава Организации Объединенных Наций](#) и Договора о принципах деятельности государств по исследованию и использованию космического пространства, включая Луну и другие небесные тела. Оно осуществляется на благо и в интересах всех государств, независимо от степени их экономического, социального и научно-технического развития, и является достоянием всего человечества[1].

Таким образом, четко устанавливается, что страны самостоятельно, без принуждения определяют свое участие в данном сотрудничестве на более предвзятой, удовлетворительной фабуле, также полностью охватываются законные права и интересы иных стран-участниц. Функция совершения деятельности на благо и интересы не зависит от степени их экономического, социального и научно-технического развития, так как освоение данной отрасли (космического права) есть уже величайшее научно-техническое достижение нашего поколения и является ценным механизмом для того, чтобы предсказать погоду, выявить полезные ископаемые, предупредить о приближающихся штормах.

В настоящее время международное сотрудничество государств в космическом пространстве воспроизводится на двусторонней, многосторонней основах, естественно, в пределах международных организаций и в идентичности с нормами и принципами Устава ООН.

Впервые двусторонняя форма международного сотрудничества была принята в 1972 году между СССР и США - Соглашение о сотрудничестве в исследовании и использовании космического пространства в мирных целях, после чего в 1975 г. произошел совместный полет и стыковка космических кораблей "Союз" и "Аполлон". Вопреки неожиданному последствию, участники подписывают новое Соглашение о сотрудничестве в исследовании космического пространства в мирных целях, ведь освоение космического пространства произвело подлинный переворот в создании военных систем, навигации, гидрологии, картографии, связи, метеорологии, изучения окружающей природной среды, исследования надземного пространства, Луны и планет, в области совместных разработок спутниковых поисково-спасательных систем и в других областях. Стороны взяли на себя тяжкое обязательство, направленное на укрепление правопорядка в космосе и дальнейшее развитие международного космического права.

Следующим примером двусторонней формы международного сотрудничества можно отнести и Соглашение между Республикой Казахстан и Российской Федерацией об основных принципах и условиях использования космодрома "Байконур" и еще ряд других договоров, осуществляющих сотрудничество по следующим перспективам: изучение

- физических свойств космического пространства;
- космической метеорологии;
- биологии и медицины;
- космической связи;
- природной среды с помощью космических средств.

Многосторонняя форма международного сотрудничества охватывает ряд Европейских стран — например, в рамках Европейского космического агентства, созданного в 1975 г., в рамках Международной организации спутников связи (ИНТЕЛСАТ), а также Международной организации морской спутниковой связи (ИНМАРСАТ).

Особая роль в осуществлении международного сотрудничества предоставляется специализированным учреждениям ООН, как Международный союз электросвязи (МСЭ), занимающийся распределением, регистрацией, координацией частот для различных служб радиосвязи, Всемирная метеорологическая организация (ВМО), под эгидой которой

действует глобальная система метеорологических наблюдений, Международная морская организация (ИМО) использует космическую технику для морского судоходства[2, 688с.].

В соответствии со статьей 3 «Соглашения о сотрудничестве в исследовании и использовании космического пространства в мирных целях» сотрудничество, может осуществляться в следующих формах:

- а) запуск космических объектов научного и прикладного назначения;
- б) создание аппаратуры для проведения совместных космических исследований;
- в) эксперименты на геофизических и метеорологических ракетах;
- г) проведение совместных наблюдений, экспериментальных и теоретических исследований по космической тематике;
- д) обработка, анализ и использование результатов совместных космических исследований в научных и прикладных целях, а также подготовка совместных публикаций;
- е) проведение между заинтересованными странами консультаций и оказание, в соответствии со специальной договоренностью, взаимной научно-технической помощи, включая обмен технологией, по отдельным темам и проектам в области исследования и использования космоса в мирных целях;
- ж) проведение симпозиумов, конференций, семинаров и других совещаний;
- з) обмен научно-технической документацией и информацией[3].

В больших случаях, дефиниция реализации многих Соглашений выражается негативным последствием, то есть деятельность и сотрудничество тех или иных стран сводится к сохранению космических комплексов и объектов космической инфраструктуры, находящиеся на определенных территориях. Но во избежание негативных последствий нам необходимо предоставить основные права и обязанности не только участникам определенного соглашения, а всем странам-субъектам международного права.

Исследовав несколько конвенций, факультативные протоколы к ним, соглашения о деятельности государств по исследованию и использованию космического пространства, хотелось бы отметить несколько дополнений в отношении государств, для дальнейшего поддержания международного мира и безопасности, также развития международного сотрудничества и взаимопонимания:

- Формулировка соответствующих прав и обязанностей, принципов космического права в виде международных договоров, где должным действием является фиксирование подписей каждого государства;
- При обнаружении специальных спутников, спутников-шпионов или иных подозрительных объектов на территории своего государства, они подлежат конфискации и возвращаются государству-собственнику только после возмещения ущерба и потерь, которые принес данный объект;
- При аварийных ситуациях таких, как приземление космического объекта на территорию иностранного государства необходимо оказать помощь в максимально быстрый период времени, независимо от того, осуществляют ли правительственные и неправительственные органы данной страны эту космическую деятельность.
- Государства определяя пределы своего участия в международном сотрудничестве в исследовании и использовании космического пространства должны проинформировать население. Условия, последствия должно быть согласовано на справедливой и разумной основе;
- Государство, осуществляющее деятельность в космосе, имеет право допустить к ней своих физических лиц, при этом обязуется не только защищать их права и интересы, но и нести ответственность за каждое их действие;

Начало активного освоения космоса, также формирования международного космического права было положено Советским Союзом в 1957 году, эта отрасль является необходимым для регулирования отношений между субъектами, установления новых международно-космических механизмов, открытия и применения космической техники, а также для удовлетворения практических интересов человечества.

Сегодня международное сотрудничество государств в исследовании и использовании космического пространства заслуживает внимания и анализа даже при широких возможностях функционирования данной отрасли так как именно оно способствует росту взаимопонимания между народами разных стран, вносит вклад в укрепление дружественных и мирных отношений между народами.

Список использованных источников:

1. Декларация о международном сотрудничестве в исследовании и использовании космического пространства на благо и в интересах всех государств, с особым учетом потребностей развивающихся стран - 1996 г.
2. Каламкьян Р.А., Мигачев Ю.И. Международное право: Учебник. — М.: Изд-во Эксмо, 2004. 688 с.
3. Соглашение о сотрудничестве в исследовании и использовании космического пространства в мирных целях.

УДК 343.115

«ҚЫЛМЫСТЫҚ ІСТЕР БОЙЫНША АЛҚАБИЛЕРДІҢ ҚАТЫСУЫМЕН ІС ЖҮРГІЗУДІҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ»

Каримтаева Мадина Болатовна

Madina_-8@mail.ru

Қазақ инновациялық гуманитарлық-заң университеті, Семей қаласы.

319 топ студенті, 3 курс «Құқықтану» мамандығы

Ғылыми жетекші: аға оқытушы Жампейісов Д.Ә.

Біздің президентіміз Нұрсұлтан Ә.Н. өзінің ұлт жоспары – «100 қадам» ішінде 21-қадамында «Алқа билер соты қолданылатын салаларды кеңейту. Занды түрде **алқабилер соты міндетті түрде қарастырылатын** қылмыстық істердің категорияларын анықтау қажет» деп атап кеткен.

Алқабилер – санасы заң қағидаттарының ықпалынан тәуелсіз, қылмыс жасаған адамның кінәлілігі мен кінәлі еместігі туралы шешім қабылдаған кезде тек ар-ұятты, әділдікті және өзінің сенімін басшылыққа алатын, алқа құрамына қылмыстық істер жүргізу заңының талабына сай іріктеп алынған тұлғаны айтамыз. Ең бастысы, алқабилер сот жүйесі – сотта әділетті шешім шығаруға ықпал ете алатын жүйе.

Алқабилер институтын енгізудің алғашқы жылдарында айыптаушылар оған сенімсіздікпен қараса, соңғы жылдары істі алқабилердің қатысуымен қарау туралы өтініштердің саны өсуде.

Алқабилердің қатысуымен қылмыстық сот ісін жүргізудің басты ерекшелігі – Ата Заңымызда белгіленген сот тәуелсіздігі, кінәсіздік презумпциясы, тараптардың теңдігі және жарыспалылық қағидатын сақай отырып, ар-ождан таразысы арқылы адамдардың тағдыры шешіледі. Бұл ретте қоғам мүддесін білдіретін алқабилердің моральдық бейнесі кіршіксіз, азаматтық ары таза, адамгершілік ұстамы жоғары болуына басты назар аудару қажет [1].

Қазақстанда алқа билер дамыту және енгізу Қазақстан Республикасының Конституциясына өзгерістер енгізу кейін басталды. «Қазақстан Республикасының Конституциясына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен 7 қазан, 1998 жылы. 75 баптың 2-ші тармағында жаңа енгізілім өзінің нормативтік бекітілуін алды: «заңда көзделген жағдайларда, қылмыстық іс жүргізу алқабилердің қатысуымен жүзеге асырылады».

Қазақстан Республикасында 16 қаңтар 2006 жылы мемлекет басшылығымен «Алқа билер туралы» Заңға қол қойылды. 2007 жылдың 1-ші қаңтарынан бастап билік етті. Ол